

Datum: 2024-01-31

Vårt diarienummer: 0185-2023

Ert diarienummer: U2023/02898

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys remissyttrande över utredningarna Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vård- och omsorgsanalys) har enligt sin instruktion till uppgift att ur ett patient-, brukar-, och medborgarperspektiv följa upp och analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg. Det är från detta perspektiv som myndighetens yttrande tar sin utgångspunkt.

Forskning och innovation inom de sektorer där vi verkar, det vill säga hälso- och sjukvården, tandvården och omsorgen, är centralt för utvecklingen framöver och för en personcentrerad, jämlik och effektiv vård och omsorg. Det handlar om såväl medicinsk, klinisk som praktisk och tillämpad forskning, och innovation, där man kan förvänta sig och ser behov av fortsatta stora framsteg när det gäller effektiva behandlingar och insatser. Inte minst bredare forskning med tvärdisciplinära angreppssätt när det gäller exempelvis vårdens och omsorgens organisering, arbetssätt och effektivitet är här av stor vikt, då våra analyser återkommande pekar på kunskapsluckor och behov av evidens- och forskningsbaserad utveckling inom dessa områden. En praktisk och behovs kopplad forskning, inte sällan genomförd i en daglig klinisk vård- och omsorgsmiljö, möjliggör även att forskningsresultaten omgående kan omsättas i nya vårdmetoder, organisationsformer och verktyg med stor betydelse för patientens och brukares vård och omsorg. Därför vill vi framhålla vikten av att en ny framtida myndighetsstruktur som inte baseras på en tematisk indelning av olika forskningsfält säkerställer att en ändamålsenlig balans mellan olika fält kan upprätthållas samt att patient- och brukarnära forskning, men även att kliniska och praktiska forskar- och karriärtjänster behovsinventeras och stimuleras. Detta är sammantaget mycket viktigt för en utvecklad välfärdssektor inom hälso- och sjukvården, tandvården och omsorgen och för både patienter och brukare.

Vård- och omsorgsanalys instämmer i utredningens problembild gällande organiseringen av dagens system för finansiering av forskning och innovation. Vi anser också att de riktningssmål som utredningen lägger fram för den framtida organiseringen är lovvärda och ändamålsenliga. Det är en omfattande förändring som föreslås och vi vill framhålla, om någon av förslagen tas vidare, vikten av att en ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation löser de utmaningar som finns med dagens system samt att man säkerställer att forskning och innovation i Sverige inte tappar mark under eventuell omstrukturerings- och införandefas. Vi ser vidare en risk med att forskning och innovation inom våra sektorer kan nedprioriteras i en situation då Socialdepartementet får en mer

perifer och otydlig roll kopplat till styrningen av forskning och innovation i framlagda förslag. En stark forskning och innovation inom hälso- och sjukvården, tandvården och omsorgen är framgent en mycket viktigt utifrån en bibehållen och utvecklad välfärd, inte minst inom socialtjänstens område. Myndigheten har i övrigt inga synpunkter på utredningens förslag och bedömningar.

Beslut om detta yttrande har fattats av analyschefen Caroline Olgart Höglund. I den slutliga handläggningen har projektdirektören Åsa Ljungvall deltagit. Seniora utredaren Nils Janlöv har varit föredragande.

Caroline Olgart Höglund

Nils Janlöv